

ONCOLOGIA GIRONINA ■ Una petita part de les dones que pateixen càncer de mama tenen una predisposició genètica relacionada amb la malaltia. Predisposició que s'hereda, i que per tant poden tenir altres dones sanes de la seva família. Avui ja és possible estudiar-los els gens i saber si també la tenen, però és més complicat calcular si la predisposició pot acabar en càncer. I això es vol esbrinar des de Girona.

En tinc l'herència. Patiré càncer de mama?

► Un projecte liderat per investigadors gironins té l'objectiu d'afinar una mica més en la resposta a aquesta pregunta

GIRONA | ROSER REYNER

■ Entre un 5 i un 10 per cent de les dones a qui es diagnostica un càncer de mama han hereditat alguna mutació genètica que les ha predisposat a desenvolupar aquesta malaltia. Les familiars d'aquestes dones també poden tenir la mutació als seus gens. Per a elles avui en dia a Girona és possible, a través de la unitat de Consell Genètic de l'Institut Català d'Oncologia (ICO), conèixer amb un estudi genètic si tenen la mutació als seus gens, però en canvi hi ha moltes incògnites a l'hora de predir si, confirmada aquesta herència genètica, patiran o no la malaltia en un futur. I és en aquesta qüestió que se centra un nou projecte liderat per experts de l'ICO Girona i per al qual s'usaran mostres de més d'un centenar de gironines i més de mig miler de catalanes en total.

«L'objectiu és predir millor quines dones sanes amb aquesta herència genètica tenen més possibilitats de desenvolupar càncer de mama, i per tant poder incidir més sobre la prevenció», diu Joan Brunet, cap del Servei d'Oncologia Mèdica de l'ICO Girona i investigador principal del projecte, que aglutina experts de totes les disciplines dels tres centres que l'ICO té a Catalunya, i que ha estat becat amb 50.000 euros.

En concret, la predisposició genètica a patir càncer de mama la provoquen mutacions en dos tipus de gens, de noms BRCA1 i BRCA2. En aquests gens es fixen els estudis que fan les unitats de consell genètic de l'ICO, que determinen si presenten o no mutacions. En els últims anys, la resposta ha estat que sí per a més de mig miler de dones de Catalunya que han volgut saber si tenien l'herència genètica que predisposa a patir càncer de mama. Ara el nou projecte agafarà les mostres d'aquestes dones per mirar d'esbrinar com és que algunes acaben desenvolupant la malaltia i d'altres no.

Per estudiar-ho, els investigadors prescindiran dels factors ambientals o dels hàbits de vida, i es fixaran en

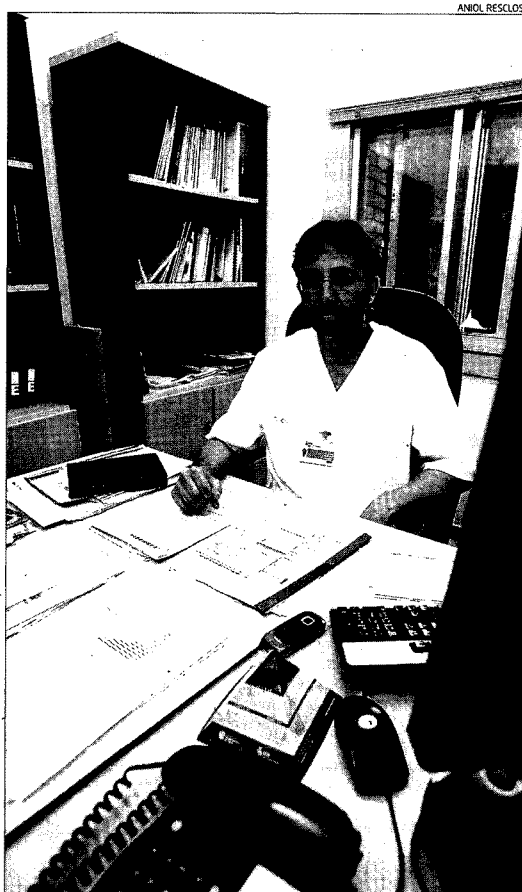
40 assajos clínics de càncer a Girona

■ A banda dels projectes d'investigació, la seu que l'Institut Català d'Oncologia té a l'hospital Josep Trueta de Girona participa en aquests moments en al voltant de 40 assajos clínics en què prenen part els 16 oncòlegs clínics que la institució té a les comarques gironines i que es desplacen regularment als hospitals comarcals per atendre-hi els pacients. «Són uns assajos que serveixen per investigar nous fàrmacs o bé per comparar l'acció de fàrmacs nous amb la dels estàndard», ha detallat Joan Brunet. Els assajos amb nous fàrmacs se solen fer amb pacients per a qui els estàndards no han estat efectius. El recompte del 2008 revela que 120 gironins que patien càncer van participar voluntàriament l'any passat en assajos clínics duts a terme per l'ICO.

la presència al codi genètic d'aquestes dones dels anomenats «modificadors genètics», uns altres gens capaços de modificar el risc de patir càncer, ha explicat Brunet.

Perquè això sigui possible el projecte compta amb un equip multidisciplinari que es fonamenta en aplicacions de bioinformàtica i que, malgrat que té com a autor principal el doctor Joan Brunet, aglutina la feina de professionals de tots els centres de l'ICO; entre els quals, l'oncòleg Àngel Izquierdo, l'oncòleg clínic Ignacio Blanco; Conchi Lázaro, que és responsable del laboratori de diagnòstic genètic de l'ICO; i Victor Moreno i Miquel Àngel Pujana, que s'ocupen de la bioestadística i de la bioinformàtica de la institució.

La beca amb què es finançarà el projecte ha estat atorgada per la Societat Espanyola d'Oncologia Mèdica (SEOM), i estableix un termini de tres anys per dur-lo a terme. Brunet apunta que fins d'aquí a uns

L'oncòleg Joan Brunet, ahir al seu despatx de l'hospital Trueta.

dos anys no es podrà disposar dels primers resultats.

Més beques i premis

A banda d'aquest sobre càncer de mama, dos projectes més en què participa l'ICO Girona van rebre també beques de la SEOM en un congrés estatal d'oncologia mèdica que es va celebrar a Barcelona la setmana passada, i dos més van ser pre-

miats. En aquest sentit, Brunet ha volgut destacar que «a Girona estem molt ben situats dins de la recerca internacional del càncer, el nivell és molt alt, i això els ciutadans ho han de saber».

«Si en tots els àmbits és molt important la recerca, en oncologia encara ho és més per aconseguir fer una bona assistència als ciutadans», ha afegit el doctor, no sense agrair a

LA XIFRA

90% DE PACIENTS

amb càncer de Girona es tracten a l'Institut Català d'Oncologia

Més de 9 de cada 10 gironins a qui es diagnostica càncer són atesos a l'Institut Català d'Oncologia de Girona. La resta acudeixen a les seus barcelonines de l'ICO perquè els va més bé, o opten per centres privats, calcula Brunet.

300 NOUS CASOS

de càncer de mama a Girona en un any

Els experts de l'ICO xifren en més de tres centenars els nous casos de càncer de mama que es diagnostiquen cada any a les comarques gironines. D'aquests, entre un 5 i un 10 per cent són càncers en què hi ha tingut molt a veure una mutació genètica. Mutació que també poden presentar les familiars d'aquestes dones.

LA CLAU

MÉS INFORMACIÓ

Poder predir si s'acabarà desenvolupant càncer de mama

► Aquest és l'objectiu final del projecte liderat pels gironins, que es fa amb mostres de dones de tot Catalunya, de les quals més d'un centenar de gironines, i que està lligat amb altres grups de tot el món que treballen en la seva mateixa línia.

l'entitat Roses contra el càncer que en els últims temps hagi aportat diners a la institució gironina per fer recerca sobre el càncer hereditari.

Brunet ha recordat que a l'ICO Girona també s'hi fan desenes d'assajos clínics i s'hi investiga sobre la relació entre el càncer i el metabolisme. Aquesta última recerca la lidera un dels investigadors estrella de l'ICO, el doctor Javier Menéndez.